

**DEN SKANDINAVISKE
CANADIENSAREN**

(THE SCANDINAVIAN CANADIAN)
A Swedish Monthly Journal.
ISSUED AT
WINNIPEG - - - MANITOBA.
The first and only Scandinavian paper
ever issued in the Dominion
of Canada.

Prenumerationspris, postporto
inberäknadt, 50 cts.
Lösenummer 5 cts.

Korrespondenser och med-
delanden, som äro af allmänt in-
tresse, mottages med tacksamhet.

Agenter för Den Skandina-
viske Canadiensaren önskas öfver allt
och på alla platser, der våra lands-
män finnas.

KONTOR: 713 Main str.,
Winnipeg - - - - - Mad.

EMANUEL ÖHLÉN, REDAKTÖR.

Tidningen tryckes på Isländska tid-
ningen Lögbergs tryckeri i Winnipeg.

**MANITOBA FRÅN HELSO-
SYNPUNKT BETRÄKTAD.**

Klimatet i Manitoba och Nord-
vestra Canada sätter denna del af
Dominion öfver alla andra länder
såsom den mest lämpliga för fort-
plantning af den Anglo Saxiska
racen och bibehållandet af den
starka fysiken, som karaktiserar
innevånarna på de Britiska Öarna.
Det är likväl från hygienisk syn-
punkt betraktadt som vi önska
draga uppmärksamheten på kli-
matet i Manitoba, förvissade om
att ifall förelärd, som åtnjutas
af en bosättning här, blefve bät-
tre förstådda, läkarna i Europa
skulle gerna begagna sig af att
anvisa ett annat fält till de re-
dan kända, hvarst klimatets in-
verkan är hufvudsakligen beräk-
nad att hämma sjukdom och bota
dess härjningar. Att klimatet i
Manitoba utöfvar en högst väl-
görande effekt i förstadiet af
bröstsjukdomar är en välkänd sak,
ädaglagd genom hundradetals
fall. Det finnas många unga
qvinor, hvilka kommit hit från
de östra provinserna i Dominion
lidande af symptom till en an-
alkande lungsjukdom, tillräck-
ligt allvarsam att nödvändig göra
läkarevård, hvilken ett kort vis-
tande i den torra atmosfären i
Manitoba har fullständigt häm-
mat, och som Betty snart finner
en villig Barkis här, finnas de
bosatta öfverallt i provinsen, uppe-
hållande den reputation för frukt-
samhet hvarför det qvinliga könet
i Manitoba är så välkänt, alla
uppgifvande att innan de kommo
till denna provins ledde de af
bröstsjukdom i större eller mindre
grad. Furskogarna i Engadine
hafva varit för lång tid en fa-
vorit tillflyktsort för lungotister
och det milda klimatet i Algeriet
hvilket i afscende å vinterquarter
alltid är det förnämsta. Men det
är antagligt att i ingen del af
verlden kan klimatets inverkan
göra större nytta för hämmatet
och botandet af bröstsjukdom i
dess tidigare stadier än detta kli-

mat, åtminstone under en tid af
fem månader af året, nemlig från
medlet af April till medlet af
September. På skilda ställen i
Nordvestern finnas barrskogar i
jennförelse med hvilka Engadine
barrträdet sjunker till en obetyd-
lighet så att om närheten af detta
trädslag åstadkommer en helande
verkan, kan man slå upp sitt tält
i furskogar invid vackra sjöar,
öfverflödande af fisk och i de
herrligaste naturscenerier, på en
mark som knappast blifvit bestig-
en af en människofot. Genom
ett sådant land kan turisten vandra
hundradetals mil och för första
gången känna sig fullkomligt fri.
Låt läkarna försöka experimen-
tet, och de hvilka resa jorden
rundt sökande det hvarförutom
allt annat är värdefullt, göra upp
ett sällskap, anslående till Mani-
toba vid förutnämnda tid och till-
bringa de fem följande månaderna
under ströftåg från plats till plats,
allteftersom bjäljens dikterar, och
resultatet skall blifva att tusende
vilja följa exempel och mängen
sjuklig kroppshydda skall, med
återställd hälsa, fröjas öfver att
hafva besökt detta land.

**MANITOBA I NÄRVARANDE
TID.**

För närvarande är Manitoba en
framåtskridande och särdeles äre-
lysten provins af Dominion. Folk-
mängden utgör 108,640. Likasom
i alla nya länder är den manliga
befolkningen större än den kvin-
liga. Den förra utgör 59,594 och
den senare 49,046. Manitoba är
en protestantisk provins. Der
finnes 93,989 protestanter af olika
troskännelser och 14,651 katho-
liker. Af protestanterna äro Pres-
byterianerna de talrikaste, utgör-
ande 26,406 till antalet. Episko-
palerna (Church of England) kom-
ma dernäst i ordningen, bestän-
de af 23,206. Metodisternas an-
tal är 18,617, deri icke inberäk-
nade 31 så kallade Bibel Kristna.
Baptisternas antal utgör 3,290 och
Menoniternas 9,112. Lutheranerna
räkna 3,131 och Judarna utgöra
543. Antalet på dem hvilkas
religion icke är uppgifven uppgår
till 5,619.

DJUREN SINA EGNA LÄKARE.

Djuren kunna, då de blifvit
sjuka ej skicka efter en läkare,
men i stället äro de af naturen
begåfvade med en instinkt, som
möjliggör för dem att uppsöka
botemedel, hvilka i de flesta fall
rädda dem.
Hafva djuren feber, så fasta de,
uppsöka ett svaltt ställe, der de
kunna finna lugn och mörker,
driicka vatten och kasta sig till
och med af instinkt i vattnet,
emedan de känna, att ett bad är
välgörande för dem.
Så sagolikt det låter, hafva
myrorna för kirurgiskt ändamål
ordnat verkliga ambulanser, och
de förbinda sina skadades sår ge-
nom att begjuta dessa med en gen-
omskinlig vätska, som de föra i
munnen. Den särade chimpansen

stillar blodfödet genom att hårlit
trycka sina händer på det särade
stället eller genom att förbinda
det samma med blad eller ett stycke
torf.

Dr. Fredet i Puy-de-Dome obser-
verade, att en hund, som blifvit
huggen i nosen af en huggorm,
skyndsamt sprang till ett rinnande
vatten, oupphörligt doppade hufvu-
det i detta och på så sätt räddade
sitt lif. En jagthund, som blifvit
öfverkörd af en vagn, lade sig,
efter att hafva släpat sig fram
till en bäck, med hufvudet öfver
vattnet i denna och stannade kvar
i vattnet i tre veckors tid, ehuru
det var vinter. Medlidsamma per-
soner, som observerat honom, gäfv
honom dagligen något att äta.
Denna "hästkur" botade honom.

En taxhund hade blifvit illa
skadad på venstra ögat; han lade
sig i en mörk, kylig vrå, dit
hvarken ljus eller värme trängde,
ehuru han eljest brukade taga
plats så nära brasan som möjligt.
Sitt öga botade han genom lugn
och stor måttlighet. Den lokala
behandlingen bestod deri, att han
under två dagar och två nätter
konsekvent slickade undersidan af
den högra tassan och lade den
samma på det sjuka ögat. Så
snart tassan blifvit torr, uppre-
pade han detta förfaringsätt.

Skadade kattor bota sig äfven
med att oupphörligt fukta det
skadade stället. Dr. Delauney om-
talar en skadad katt, som flera
dagar å rad låg vid stranden af
en bäck, tills han blef frisk, och
om en annan, som var endast
tre månader gammal, att han, då
han blifvit illa skadad, under 48
timmars tid lade sig under stän-
ket från en springbrunn och der
på lammade stället som botad.
Denne läkare anser äfven, att det
säkraste medlet att behandla sär-
feber är att fortfarande hålla det
skadade stället fuktigt. Han menar
dessutom, att det ligger i
människans eget intresse att noga
iakttaga och använda de enkla
medel, af hvilka djuren begagna
sig för sitt botande. En dylik
helsolära är beaktansvärd redan
derför, att hon har sitt ursprung
i instinkten och således utmärker
sig genom sin enkelhet i metoden.

Winnipeg.

Den första byggnaden, i denna
nu bäst kända stad i Canada, upp-
fördes år 1862. Tio år senare
hade den 300 innevånare. Staden
inkorporerades 1873; förnärvarande
utgör antalet innevånare omkring
25,000 och den har en otvive-
laktig framtid för sig samt lof-
var blifva af stor betydhet.
Staden har breda gator, några af
dem blocksatta; ett komplett sy-
stem af trottoarer, vattenledning
och kloaker; är upplyst med gas
och elektricitet; har en god brand-
och polis-kår samt är en ovan-
ligt fridsam stad. Hennes under-
visnings anstalter och religiösa
samfund äro utmärka; de offent-
liga och privata byggnaderna äro
uppförda till det mesta af tegel
eller sten och trähusen äro väl

målade. Spårvagnar, telephon-led-
ningar och alla de många unde-
rordnade detaljer som utmärka
större städer öfvertyga en om att
man befinner sig i ett framåt-
skridande affärs-centrum. Staden
besitter utmärka välgörenhets in-
rättningar, såsom hospitaler m. m.
hvilka hafva en talrik och skick-
lig personal och utöfva moder-
na metoder. Ett vidlyftigt och
erksamt historiskt och vetenskap-
ligt sällskap, läs-rum, klubbar, de-
batt-cirklar, konstexpositioner, mu-
sikaliska och andra underhållnin-
gar tillsammans med de många
olika sportklubbarna bevisa att
arbete och penningeförvärf icke
ensamt upptaga vår tid, utan också
rum lemnats för idkande af de
ädlare tidsfördrifven i lifvet. Sta-
dens kredit är god; många till-
fällen att placera kapitaler i lö-
nande och säkra företag förefinnas
och det omgifvande landet erju-
der nybyggarna ypperligt tillfälle
att förtjena penningar med jenn-
förelsevis ringa utlägg.

Nya Stockholm.

Ymnigt regn har fallit härstä-
des och grödan ser mycket lof-
vande ut.

Nybyggarna hafva fullgjort sin
andel af arbetet på den nya vä-
gen, som leder upp till kolonien
från Whitewoods station. Ge-
nom denna väg unvikes icke blott
de mycket besvärliga backarne
utan också blir afståndet mindre.

Det glunkas om att det snart
skall blifva Skandinaviskt bröl-
lopp inom kolonien.

Förberedelser göras för att på
ett värdigt sätt fira 4de årsda-
gen af koloniens bildande den
10de nästkommande Juli. Inbjud-
ne till nämnde fest äro koloniens
gynnare och vänner, såväl engel-
ska som Skandinaviska. Arran-
görare äro Herrar C. O. Hofstrand,
A. von Holstein, Rathlow och
N. Johansson.

Arbetet med kyrkobyggnaden
har påbörjats och skrider sakta
men väl framåt.

Petition cirkulerar inom kolonien
för bildande af Hushållningssäll-
skap. Som bidrag härtill har af
Nord Western och Dominion Re-
geringarne lemnats anslag enligt
lag, som uppgår till omkring 300
Dollars. Medlem af detta Sällskap
kan hvarje person blifva, som är
bosatt inom 25 Engelska mil från
koloniens medelpunkt. En liten
utställning i höst skulle icke blott
storligen befodra koloniens intres-
sen utan också upplifva hvar och
en af nybyggarna till täfting.
Hvar och en som nitälskar för
koloniens framgång har här ett
ypperligt tillfälle att lägga sina
intressen i dagen.

Vid koloniföreningens möte den
14de sistlidne Juni hade bjudits
på sång, musik och deklamation.
Det visar att intresset mer och

mer vaknar och och att mötena
göras angenämare och mera till-
dragande.

Behovet gör sig mer och mer
gallande om att få en handels-
bod inom kolonien. Någon af
våra företagsamma landsmän, hop-
pas vi, vill börja härmed.

Hvarjehanda.

Djur hvilka se både fram
och bak.

Naturen har förlinat endel djur
med förmåga att se föremål bakom
dem lika väl som fram för dem, utan
att vända på hufvudet. Haren t.ex.
har denna förmåga i en betecknande
grad. Dess ögon äro stora, utstäu-
de och placerade på sidan om
hufvudet. Dess förmåga att urskilja
föremål bakom sig är isynnerhet i
ögonen fallande då han drifves af en
vindhund, ty ehuru denna hund drif-
ver utan skall kan haren med största
noggrannhet bedömma i hvilket ögon-
blick det är bäst för honom att för-
dubbla farten. Hästen är ett annat
exempel. Det är endast nödigt att
gifva akt på en häst som blifvit van
att köras utan skygg-lappar. Tag
t.ex. spårvagnshästar. Låt kusen
endast försöka att taga pikun i hand
och om hästen är van vid detta ar-
bete skall han genast påskynda sin
fart. Giraffen, som är ett mycket
lätt skrämt djur, kan man med yt-
tersta svårighet närma sig till följe
af att hans ögon äro så placerade
att han kan lika lätt se bakom som
framför sig. När man nalkas ho-
nom hjälper denna egenkap honom att
med yttersta precision räkta en skur af
spårar hvarmed han försvarar sig.

En Apas sjelfmord.

Ett mer än vanligt uppcende väck-
te nyligen den enas af ett par små
Apos sjelfmord i en handelsbutik i
Staden Chattanooga, N. Y. Händel-
sen var nemligen följande:

Någon hade fått ett stycke hamp-
rep som hade blifvit begagnadt att
sammenbinda och upphänga bananas
och hvilket hade fallit i närheten
af den lilla Apan. Han tycktes hafva
fullt allvar med sitt sjelfmords försök,
ty då han stoppade sitt hufvud i
smaran och hoppade upp på en tvär-
bjelke var han så fullständigthänd
som trots någon som försökt att be-
röfva sitt eget lif. Den andra Apan
öppnade ögonlocken på sin döda kam-
rat och stirrade i dess liflösa ögon
på det mest gripande sätt. Hon
syntes alldeles tröstlös och förstod
att hennes kamrat var döende. En
liten gosse upplyftades öfver tvär-
bjelken och den döda Apan blef
nedtagen, men det var för sent. Han
var redan kall och etel.

Repet, som var mediet till den lilla
Apos sjelfmord förvaras nu af Ser-
geant Moss såsom ett minne af till-
dragelsen.